

D ů v o d y:

Nejvyšší soud považuje především dovolací rekurs v tomto případě za přípustný. Rekursní soud vyslovil sice ve výroku napadeného usnesení, by první soud »po případě po doplnění řízení,« nové rozhodnutí vydal. Z povahy věci samé však plyne, že tu k výsledku stran po rozumu druhého odstavce § 527 c. ř. s. vůbec ani dojíti nemůže, a lze proto odporovati dotčenému usnesení dovolacím rekuresem. Ve věci samé jest dovolací rekurs opodstatněn. Usnesením ze dne 22. ledna 1932, jímž byla žalující straně podle § 6 c. ř. s. udělena lhůta šestiměsíční k odstranění nedostatku zákonného zastoupení podle § 101 obecního zřízení pro Čechy, bylo rozhodnuto o návrhu žalované strany, by řízení bylo prohlášeno zmatečným jen předběžně; výrok o tom pak, jaké účinky bude mít případné bezvýsledné projití udělené lhůty zachován byl rozhodnutí konečnému. Toto konečné rozhodnutí ze dne 20. července 1932 jest usnesením zcela samostatným, tkvícím v jiném skutkovém podkladě mezi tím se vytvořivším, a není ani k jeho vydání zapotřebí předchozího ústního jednání. Není tudíž závady v tom, vydal-li usnesení toto jiný senát, nežli senát ze dne 22. ledna 1932 a napadené usnesení mylně v tom spatřuje zmatečnost podle § 477 čís. 2 c. ř. s. Ustanovení §§ 412 a 425 c. ř. s. tu nedopadají, poněvadž předpokládají právě předchozí ústní jednání.

Čís. 12515.

Neplatí v š e o b e c n ě zásada, že sudiště podle § 101 j. n. platí jen ve prospěch tuzemců. Kde cizozemec nemá možnost zjednatí ani v cizozemsku průchod svému právu a sáhnouti touto cestou na tuzemský majetek jiného cizozemce, není příčiny, odpírati sudiště vzájemnosti. Není proto závady, aby cizozemský věřitel, pokud není zahájeno konkursní řízení proti jeho cizozemskému dlužníku i v tuzemsku, nevedl exekuci na tuzemský nemovitý majetek a nemohl žalobu na cizozemského dlužníka opřítí o sudiště § 101 j. n., nemá-li jiného sudiště v tuzemsku.

Sudiště podle § 99 j. n. je dáno jen ve prospěch tuzemců a těch cizozemců, kteří v tuzemsku bydlí nebo se zdržují. Poskytuje-li německé právo toto sudiště i cizozemcům, kteří nebydlí a nezdržují se v Německu, nemá to pro posouzení přípustnosti sudiště majetku ve prospěch příslušníka říšskoněmeckého v tuzemsku významu, ale je na místě, aby bylo použito pro takový případ sudiště vzájemnosti a poskytnuto i cizozemci jako sudiště vzájemnosti sudiště majetku v tom rozsahu, jak je poskytují říšskoněmecké soudy československým příslušníkům.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1933, R I 180/33.)

Obec W. v Bavorsku žalovala bavorskou firmu u tuzemského soudu (u krajského soudu v K.) o zaplacení peněžité pohledávky a odůvodňovala příslušnost dovolaného soudu předpisy §§ 99 a 101 j. n. K námitce místní nepřislušnosti soud první stolice žalobu odmítl.

D ů v o d y: Žalobkyně se v otázce místní příslušnosti tuzemského soudu odvolává na ustanovení § 99 j. n., uvádějíc, že žalovaná strana, nemajíc sídlo v tuzemsku, má tu značný nemovitý majetek v obvodu dovolaného soudu. Podle doslovu ustanovení § 99 j. n. lze na osoby, které nemají bydliště v tuzemsku, podati žaloby pro majetkové nároky v území, kde zákon platí, u každého soudu. Zákon sám, jak žalobkyně správně tvrdí, nečiní při tom rozdílu, zda žalobce bydlí v tuzemsku či cizině, ale podle stálé judikatury nejvyššího soudu nerozhoduje jen doslov zákona, nýbrž jest přihlížeti i k úmyslu zákonodávce, jakž vyžaduje ustanovení § 6 obč. zák. Rozhoduje také účel zákonného ustanovení, kterým měly býti chráněny zájmy tuzemských oprávněných proti dlužníkům bydlícím v cizině, mělo těmto věřitelům býti umožněno snažší vymáhání jejich nároků proti povinným, bydlícím v cizině a mělo býti zabráněno, by žalobce v tuzemsku bydlící nemusel žalovati před cizozemským soudem. Zda-li žalobce, bydlící v tuzemsku jest tuzemcem či cizincem nerozhoduje. Názor žalující strany, že může u tuzemského soudu žalovati osobu v cizině bydlící i žalobce bydlící v cizozemsku, vedl by k tomu, že by každý tuzemský soud, kdyby žalovaný měl v jeho obvodu majetek, byl přístupný všem cizincům z celého světa bez ohledu na jejich bydliště a na místo, kde sporný nárok vznikl, což by mělo v zápětí různé nerosrovnalosti po formální stránce, ba i věcné. Ježto v souzeném sporu žalobkyně má bydliště v cizozemsku, nemůže podle řečeného výkladu zákona u tuzemského soudu žalovati. Žalobkyně se odvolává pro případ, že by se soud neshledal příslušným podle § 99 j. n., na § 101 j. n., neboť, jak uvádí žalobkyně a jak též sdělením ministerstva spravedlnosti v Bavorsku jest prokázáno, co do § 23 německého civilního řádu soudního odpovídajícího § 99 j. n. nečiní ani judikatura rozdílu, zda žalovaný nebo žalobce bydlí v cizozemsku, či v obvodu říše německé. Žalobkyně se proto odvolává na soud vzájemnosti podle § 101 j. n. To jest však, jak již vícekrát i vídeňským nejvyšším soudem bylo vysloveno nepřipustné, any obě strany jsou cizozemci. (Viz zejména rozhodnutí ze dne 12. ledna 1915, Rv I 335/14.) R e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti D ů v o d y: Pokud jde o důvod příslušnosti podle § 99 j. n., sdílí rekursní soud názor prvního soudu, že se tohoto sudiště může dovolávati jen věřitel, který má bydliště nebo sídlo v tuzemsku. Názor i odůvodnění prvního soudu je v tomto ohledu v souhlasu s judikaturou nejvyššího soudu, zejména s důvody rozhodnutí ze dne 25. dubna 1922, R I 475/22, čís. sb. 1638. Nemůže se proto sudiště podle § 99 j. n. dovolávati žalobkyně, jež jako Bavorská obec má sídlo v cizozemsku. Jinak má se však věc, pokud se žalobkyně dovolávala sudiště vzájemnosti pro žaloby na cizince podle § 101 j. n. Paragraf ten ustanovuje, že, jsou-li proti československým příslušníkům v cizím státu připuštěny žaloby v občanských právních věcech u soudů, jež by podle zdejšího zákona nebyly vůbec k nim příslušny, anebo jen v míře obmezené, lze i příslušníky onoho cizího státu žalovati za těchže okolností u zdejších soudů. A tu se dovolává žalobkyně § 23 něm. civ. ř. s., jenž zní: »Für Klagen wegen vermögensrechtlicher Ansprüche gegen eine Person, welche im Deutschen Reiche keinen Wohnsitz hat, ist das Gericht zuständig, in dessen Bezirk sich Vermögen derselben oder der mit der Klage in Anspruch genommene Gegenstand befindet.« Ža-

lobkyně předložila také potvrzení Bavorského státního ministerstva spravedlnosti, že i podle stálé judikatury je pro použití § 23 něm. civ. ř. s. státní příslušnost žalobce i žalovaného bez významu. První soud uznal, že ani příslušnosti podle § 101 j. n. tu není, což odůvodňuje stručně jen tím, že bylo již opětovně i Vídeňským nejvyšším soudem vysloveno, že není přípustné dovolávat se § 101 j. n., když obě strany jsou cizozemci. Dovolává se zejména rozhodnutí ze dne 12. ledna 1915 Rv I 335/14. Než rozhodnutí ono (šlo o případ § 9 autom. zák.) se na tento případ nehodí. Že nejvyšší soud Vídeňský zaujímal jiné stanovisko, než jaké míní první soud, vyplývá nejlépe z rozhodnutí ze dne 7. prosince 1909 R I 768/9 Gl. U. N. F. 4813, v němž žalobcem byl státní příslušník uherský, žalovanými státní příslušníci říšskoněmečtí. Je pravda, že v otázce, o kterou jde, nejsou mínění jednotná. Tak Hora (čsl. civ. právo procesní I. § 34 IV/2) praví k § 101 j. n.: »Ovšem, ale nebude lze vzhledem k účelu zákona chrániti vůči cizině své příslušníky přiznati soud vzájemnosti i žalobci cizinci.« Jelikož však ani v nadpisu § 101 j. n. ani v došlovu zákona samého nelze naléztí nic, co by nasvědčovalo tomu, že předpis ten platiti má jen pro žalobce, kteří jsou zdejšími příslušníky, je soud rekursní názoru, že není dostatečného důvodu pro obmezující výklad tohoto ustanovení. Také Neumann zastává názor, že pro užití § 101 je směrodatné jen, že žalovaný je cizím příslušníkem; osobnost žalobcova je nerozhodna. Vychází-li se z tohoto názoru, je místní příslušnost krajského soudu v K. — vzhledem k hodnotě předmětu sporu — podle § 101 j. n. splněna a nemělo býti námitce místní nepřislušnosti ve směru tomto vyhověno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurentka zastává obmezující výklad § 101 j. n., že totiž sudiště je omezeno jenom ve prospěch tuzemců. V této všeobecnosti nelze s tímto názorem souhlasiti. Tam, kde cizozemec nemá možnosti zjednat ani v cizozemsku průchod svému právu a sáhnouti touto cestou na tuzemský majetek jiného cizozemce, není příčiny, odpírati sudiště vzájemnosti. Tu nejde již o přesun pravomoci a zbytečné obtěžování zdejších soudů, jímž by se dal opáčný výklad hájiti, nýbrž šlo by spíše o odpírání práva, když cizozemec v cizině pro konkurs svého dlužníka nemůže žalovati a postihnouti jeho tuzemský nemovitý majetek z důvodu, že podle tuzemského práva nemovitý majetek nepodléhá konkursnímu řízení zavedenému v cizině. Protože tedy tuzemský nemovitý majetek cizozemce (žalované) podle teritoriální zásady, platné v tuzemském konkursním řízení (§ 3 konk. řádu a čl. IX uv. zák., ke konk. řádů) nepodléhá cizozemskému konkursnímu řízení, není závady, by cizozemský věřitel, pokud není zahájeno konkursní řízení proti cizozemci i v tuzemsku, nevedl exekuci na tuzemský nemovitý majetek a nemohl žalobu na cizozemského dlužníka opřítí o sudiště § 101 jur. n., nemá-li jiné sudiště v tuzemsku. Že podle zdejšího práva není opodstatněno sudiště proti žalované podle § 99 j. n., odůvodnily nižší soudy správně úmyslem zákonodárcovým plynoucím z motivů, že je dáno jen ve prospěch tuzemců a těch cizozemců, kteří v tuzemsku bydlí nebo se zdržu-

jí. Poskytuje-li německé právo toto sudiště i cizozemcům, kteří nebydlí a nezdržují se v Německu, nemá pro posouzení přípustnosti sudiště majetku v tomto případě významu, ale je na místě, aby bylo použito pro takový případ sudiště vzájemnosti a poskytnuto i cizozemci jako sudiště vzájemnosti sudiště majetku v tom rozsahu, jak je poskytují německé soudy cizozemcům, tedy i československým příslušníkům. Není třeba ani obírat se tím, zda je dáno sudiště závodu podle § 87 prvý odstavec j. n., totiž zda je opodstatněno tím, že žalovaná má v tuzemsku v obvodu dovolaného soudu továrnu, kterou neprovozuje, majíc ji propachtovánu, ale z níž platí podle přednesu žalující strany zvláštní daň výdělkovou. Je-li tato továrna provozovnou ve smyslu § 87 prvý odstavec j. n., je opodstatněna příslušnost podle tohoto místa zákonného, není-li, pak jsou splněny podmínky § 101 j. n. totiž, že žalobkyně pro svou žalobu nemá jiného sudiště v tuzemsku.

Čís. 12516.

Návrh na odklad exekuce vyklizením, ježto byla podána žádost o obnovu nesporného výpovědního řízení.

Důvodnost žádosti o obnovu řízení nelze zkoumati v řízení o odkladu exekuce.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1933, R I 224/33.)

Povinný navrhl odklad exekuce vyklizením, ježto podal návrh na obnovu výpovědního řízení. S o u d p r v é s t o l i c e povolil odklad exekuce proti složení jistoty dlužníkem, r e k u r s n í s o u d vyhověl rekursu vymáhajícího věřitele a zamítl návrh na odklad exekuce, rekurs dlužníkův poukázal na toto rozhodnutí.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu, by, řídě se právním názorem níže vysloveným, znovu rozhodl o rekursech obou stran.

D ů v o d y:

Stěžovatel jako povinný navrhl odklad exekuce vyklizením a opírá návrh ten o ustanovení § 42 čís. 2 ex. ř., ježto podal podle § 49 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n. žádost za obnovu výpovědního řízení, provedeného ve smyslu zákona o ochraně nájemníků ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n. a ze dne 27. března 1930, čís. 30 sb. z. a n., pokud se týče zákona ze dne 24. června 1932, čís. 104 sb. z. a n. Zda tato žádost za obnovu řízení jest důvodná čili nic, nelze v řízení o odkladu exekuce zkoumati. Stačí, že podání takové žádosti je důvodem odkladu exekuce podle § 42 čís. 2 ex. ř. Zákon nevyžaduje, by ten, kdo se domáhá odkladu exekuce z některého z důvodů uvedených v § 42 ex. ř., výslovně tvrdil, že mu z pokračování exekuce hrozí majetková újma, neboť § 41 ex. ř. praví, že odklad exekuce může býti k návrhu nařízen za předpokladů tam pod 1—8 vytčených, a § 44 ex. ř. stanoví negativně, že odklad exekučního řízení nemá býti povolen, když může býti pokračováno v exekuci, aniž by to pro navrhovatele bylo